

75902

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoeker], wonende te [woonplaats], verzoeker

en

[schoolbestuur], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school], gevestigd te [vestigingsplaats 2], verweerder.

1. KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek, gericht tegen de verwijdering van de leerling, is gegrond. De school heeft niet in redelijkheid tot de beslissing kunnen komen de leerling te verwijderen.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 18 juni 2024 heeft verzoeker aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder om [leerling] te verwijderen van [school].

Verweerder heeft op 11 juli 2024 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond op 27 augustus 2024 plaats in Utrecht.

Verzoeker was ter zitting aanwezig.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig [waarnemend directeur-bestuurder] van [schoolbestuur], [directeur] van [school] en [intern begeleider].

[samenwerkingsverband] werd ter zitting vertegenwoordigd door [beleidsadviseur onderwijs en kwaliteit].

Op 27 augustus 2024 heeft de Commissie haar oordeel zonder nadere motivering (dictum) aan partijen bekend gemaakt.

3. DE FEITEN

1. Verzoeker is de vader van [leerling]. [leerling] is geboren op [geboortedatum] juni 2014. In het schooljaar 2023-2024 was [leerling] leerling in groep 7 van [school].
2. In november 2023 is [leerling] thuis komen te zitten vanwege ongewenst gedrag op de school.
3. De school heeft een aanvraag bij het samenwerkingsverband ingediend om een OnderwijsZorgArrangement voor leerlingen met Psychische problematiek (OZAPP) te starten. Op 9 januari 2024 heeft een kennismakinggesprek plaatsgevonden met een trajectbegeleider van [school 2] (een school voor speciaal onderwijs). Het traject kan

- pas voort worden gezet als OZAPP en [expertisecentrum] (expertisecentrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie) afstemming hebben over de begeleiding aan [leerling].
4. Op 17 januari 2024 is tijdens een groot overleg gemeld dat [expertisecentrum] de behandeling nog niet te kan starten omdat [leerling] eerst voorbereid moet worden op die behandeling.
 5. Op verzoek van ouders heeft de school in februari 2024 [leerling] onder strikte voorwaarden van school weer toegelaten.
 6. Op 22 februari 2024 heeft de school aan verzoeker gemeld dat de school onvoldoende expertise heeft om [leerling] op een gepaste wijze te begeleiden.
 7. Op 21 maart 2024 heeft een intakegesprek plaatsgevonden bij [instelling]; een ggz specialist in persoonlijkheidsstoornissen en gedragsproblemen, waarbij hulp wordt geboden voor gezinnen, jongeren en volwassenen. De hulpvraag betreft systemische hulp in het gezin en ondersteuning op de school.
 8. Op 27 maart 2024 heeft een overleg plaatsgevonden met ouders en het samenwerkingsverband, waarbij het samenwerkingsverband met de school en de trajectbegeleider van [school 2] zou kijken welke mogelijkheden er zouden zijn voor opbouw van onderwijs op de school.
 9. Op 28 maart 2024 heeft verzoeker een geschil over verwijdering aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO) voorgelegd. De behandeling van het geschil zou op 6 juni 2024 plaatsvinden. Op 8 mei 2024 heeft verzoeker het verzoek ingetrokken, omdat hij er voldoende op vertrouwde dat verzoeker en de school tot een goede oplossing zouden kunnen komen.
 10. Op 2 april 2024 heeft de leerplichtambtenaar de school verzocht om [leerling] te voorzien van thuisonderwijs.
 11. Op 18 juni 2024 heeft verzoeker opnieuw een verzoek over verwijdering aan de GPO voorgelegd.
 12. Op 4 juli 2024 hebben deskundigen van het samenwerkingsverband [leerling] besproken en daarover advies uitgebracht. Het samenwerkingsverband heeft dit advies per gelijke datum met school en verzoeker gedeeld.
 13. Op 9 juli 2024 heeft de psycholoog van [school 3], een reguliere basisschool vallend onder hetzelfde bestuur, aan ouders gemeld dat [leerling] welkom is onder de voorwaarde dat er een plan van aanpak is met hierin het opbouwschema en de ondersteuning vanuit de zorg.
 14. Op 19 augustus 2024 is [leerling] gestart op [school 3].

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoeker

Nadat de school zich op het standpunt heeft gesteld handelingsverlegen te zijn en over is gegaan tot verwijdering, heeft de school geen enkele actie ondernomen. De school heeft protocollen en processen niet correct doorlopen; de hulpverleners worden geweigerd. Bij [leerling] was sprake van een trauma dat zich door de EDMR-therapie in november 2023 openbaarde. Hierdoor liet hij ongewenst gedrag zien. De hulpverleners, waaronder de psycholoog van de [expertisecentrum], hebben aangegeven dat [leerling] naar school kan. Dit was half januari 2024. [leerling] heeft behoefte aan regelmaat en hoort daarbij weer naar

school te gaan. Dit advies heeft de school naast zich neergelegd, [leerling] werd niet toegelaten. Nadat [leerling] in februari 2024 wel weer enkele dagen naar school is gegaan, is hij weer thuis komen te zitten. Voor verzoeker is het niet duidelijk waarom [leerling] niet meer werd toegelaten. Verzoeker heeft zich tot de GPO gewend. De toenmalig directeur heeft aangedrongen om het verzoek bij de GPO in te trekken om zo tot een vruchtbare samenwerking tussen de school en ouders te komen. De procedure bij de GPO zou dit belemmeren. Dit heeft verzoeker gedaan. Nadien werd [leerling] alsnog niet toegelaten. Het is voor ouders niet duidelijk waarom [leerling] het advies krijgt van de betrokken professionals om naar een reguliere basisschool te gaan, maar dat hij op de school niet welkom is. Ouders hebben destijds voor deze school gekozen omdat zij onderwijs aan hoogbegaafden bieden. Niet elke reguliere basisschool kan om die reden onderwijs aan hem bieden. Om te voorkomen dat [leerling] nog langer zonder onderwijs zou komen te zitten, heeft verzoeker inspanningen verricht zodat [leerling] na de zomervakantie zou kunnen starten op [school 3]. Verzoeker heeft hiervoor zelf een plan van aanpak opgesteld. Weliswaar kan [leerling] nu starten op [school 3], maar verzoeker wil dat de HB-begeleiding door de school wordt ingezet en wordt vastgelegd. [leerling] mist op dit moment de HB-uitdaging.

Standpunt verweerder

De school kan op dit moment niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Daarnaast is er weinig draagvlak; het vertrouwen tussen ouders en de school is over en weer geschonden. Nadat de school heeft gemeld handelingsverlegen te zijn en heeft besloten tot verwijdering van [leerling] is er geen actie genomen. Dit omdat de relatie tussen ouders en de school onder druk staat.

Door verschillende partijen die zijn betrokken bij [leerling] is veel gezegd. Echter heeft de school geen schriftelijke communicatie of rapporten ontvangen dat [leerling] naar school kan. Deze informatie is enkel mondeling gedeeld. De leerkrachten hebben moeite gehad om eerlijk te zijn tegen de ouders van [leerling], omdat de zorgbehoefte van [leerling] erg groot is. De school dient te onderzoeken of ze een leerling ondersteuning kan bieden. De school is geen school voor speciaal onderwijs. Zorg is voorliggend. In februari 2024 is [leerling] op aandringen van ouders alsnog gestart. Normaliter wordt de jeugdarts betrokken en afstemming met OZAPP gezocht om een opbouwschema op te stellen. Dit is niet gebeurd. Toen [leerling] weer op school kwam, ging het niet goed met hem. Hij was niet meer te bereiken. Hij moest door moeder opgehaald worden. Bij [leerling] zal diagnostiek plaats moeten vinden voordat duidelijk kan worden welke onderwijsbehoefte hij heeft en hoe de school daar ondersteuning bij kan bieden.

Uit het advies van de Toelaatbaarheids- en adviescommissies (TAC) van het samenwerkingsverband volgt dat [leerling] zijn schoolgang op een reguliere school dient op te bouwen onder de voorwaarde dat de mensen van de Multisysteem Therapie (MST) aanwezig zijn. Indien het niet goed gaat met [leerling] zijn er gespecialiseerder mensen in de buurt. Er dient te worden onderzocht of regulier onderwijs voor [leerling] passend blijft of dat hij alsnog dient over te stappen naar gespecialiseerd onderwijs. Hiervoor is [school 3] passend, hiermee wordt ook voorkomen dat [leerling] opnieuw een negatieve ervaring op de school zou opdoen.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband is in maart 2024 door de school betrokken. Vanuit de school is verzocht mee te denken bij de te nemen stappen. Eerder had informeel overleg

plaatsgevonden; toen was de verwachting dat [leerling] na de voorjaarsvakantie weer zou kunnen starten op de school. Voor wat betreft het opstellen van het ontwikkelingsperspectief (opp) geldt dat deze dient te worden opgesteld nadat duidelijk is dat een leerling een extra ondersteuningsbehoefte heeft. Het opp dient niet enkel ten behoeve van een aanvraag voor een arrangement of toelaatbaarheidsverklaring te worden opgesteld. Bij het samenwerkingsverband is een adviesaanvraag ingediend. Bij de eerste evaluatie van [leerling] op [school 3] zal het samenwerkingsverband aansluiten.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling.¹ Verzoeker heeft gemotiveerd gesteld dat sprake is van verwijdering. Zowel op 22 februari 2024 als op 27 maart 2024 is aan verzoeker gemeld dat de school handelingsverlegen is. Daar komt bij dat [leerling] sinds november 2023 met uitzondering van 3 dagen in februari 2024, geen onderwijs op de school heeft mogen volgen. Uit het verweer blijkt ook dat sprake is van verwijdering van de leerling. De Commissie is daarom bevoegd.

De Commissie beoordeelt allereerst of verzoeker een actueel belang heeft bij de inhoudelijke behandeling van het geschil. Verzoeker heeft ter zitting verklaard dat [leerling] inmiddels is aangemeld bij [school 3] en dat de terugkeer van [leerling] naar de school door hem niet langer meer beoogd wordt. Er is dan in beginsel onvoldoende belang bij de inhoudelijke beoordeling van het geschil. De Commissie kan een verzoek ondanks het ontbreken van een actueel belang alsnog behandelen als sprake is van bijzondere feiten of omstandigheden die een inhoudelijke beoordeling rechtvaardigen.²

Verzoeker heeft toegelicht dat hij eerder een verzoek bij de GPO heeft ingediend, maar hij heeft dit op advies van de toenmalig directeur-bestuurder ingetrokken om in het belang van [leerling] tot een vruchtbare samenwerking te komen. Dit heeft echter niet geleid tot het volgen van onderwijs op de school voor [leerling]. Vervolgens heeft verzoeker zich opnieuw tot de GPO gewend. De daaropvolgende procedure bij de Commissie zou ook nog maximaal 10 weken duren. Om het risico te voorkomen dat [leerling] voor een nog langere periode thuis zou blijven zitten, hebben ouders het initiatief genomen om hangende de procedure [leerling] toch aan te melden op een andere reguliere basisschool.

De omstandigheden zijn dat een eerder ingediend verzoek door ouders op aanraden van het bestuur is ingetrokken, omdat dit een vruchtbare samenwerking in de weg zou staan. De intrekking heeft echter niet geleid tot terugkeer op de school. Aangezien een nieuw verzoek bij de GPO wederom 10 weken zou kunnen duren, heeft verzoeker de keuze gemaakt om [leerling] alvast op een andere school aan te melden ondanks de lopende procedure. De Commissie vindt het gelet op deze omstandigheden niet redelijk om het handelen van verzoeker, dat tegemoet komt aan het belang van [leerling] om weer onderwijs op een school te volgen, hem tegen te werpen. Op basis hiervan oordeelt de Commissie dat de omstandigheden in samenhang bezien maken dat sprake is van bijzondere omstandigheden die een inhoudelijke beoordeling van het verzoek rechtvaardigen. Het verzoek is daarmee ontvankelijk.

Inhoudelijke beoordeling

Het bevoegd gezag kan een leerling verwijderen.³ De Commissie toetst bij verwijdering van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte naast de evenredigheid ook of er deugdelijk onderzoek is gedaan naar het ontwikkelingsperspectief, naar de voor de school nog resterende begeleidingsmogelijkheden en of een andere school is gevonden die bereid is de leerling toe te laten.

[leerling] is een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte en daarom dient voor hem een ontwikkelingsperspectief (opp) te worden opgesteld. Voordat een opp vastgesteld kan worden, dient met ouders een op een overeenstemming gericht overleg (oogo) te worden gevoerd, waarbij ouders voor wat betreft het deel betreffende de individuele begeleiding (handelingsdeel) instemmingsrecht hebben. Dit begeleidingsdocument maakt inzichtelijk wat de belemmerende en stimulerende factoren zijn, welke ondersteuningsbehoefte een leerling heeft en hoe daaraan tegemoet kan worden gekomen. De school heeft voor [leerling] geen opp opgesteld. Van een plan van aanpak, groeidocument, handelingsplan of enig ander document met materiele kenmerken van een opp is de Commissie niet gebleken.

Weliswaar was bij het eerste signaal van de emotieregulatie-problematiek bij [leerling] al het moment geweest om een opp op te stellen, maar bij terugkeer tot de school in februari 2024 in ieder geval. De Commissie stelt vast dat voor de (gefaseerde) terugkeer van [leerling] tot de school geen plan van aanpak is gemaakt. De school heeft zich herhaaldelijk op het standpunt gesteld niet in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] te kunnen voorzien. Of de school haar grenzen aan begeleiding zoals beschreven in het schoolondersteuningsprofiel heeft bereikt, had ondersteund behoren te worden door een opp.

Wat het gedrag van [leerling] in de klas was tijdens de drie dagen dat hij weer op school was, blijkt niet uit het dossier. Ter zitting heeft de school desgevraagd nader toegelicht dat [leerling] in zichzelf was gekeerd, niet te bereiken was en dat zijn moeder hem uiteindelijk van school moest ophalen waarbij hij fysiek werd naar zijn moeder.

In de omstandigheid waarbij een leerling langere tijd geen onderwijs heeft gevolgd en zich vooralsnog in uitermate kwetsbare positie bevindt, zal een plan van aanpak en afstemming met betrokken instanties nodig zijn om tot een succesvolle terugkeer te komen. Hierin dient de school de regie te nemen.

Nadat [leerling] in februari 2024 thuis is komen te zitten, heeft de school aangegeven niet te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Tevens heeft de school verklaard nadien geen verdere actie te hebben genomen. Naar het oordeel van de Commissie is niet vast komen te staan dat de school niet langer in de ondersteuningsbehoefte heeft kunnen voorzien. Ook de deskundigen van het samenwerkingsverband onderschrijven dat [leerling] vooralsnog onderwijs op een reguliere school kan volgen. Weliswaar is hierbij geadviseerd een MST-traject te starten, maar waarom dit niet kan worden georganiseerd op de school naast het volgen van onderwijs aldaar, is onduidelijk. Zolang de leerling op de school staat ingeschreven, dient de school de regie te nemen. Door geen (vervolg)stappen te nemen, zoals het niet zoeken van een andere school, het niet bieden van onderwijs aan de leerling, heeft het hieraan ontbroken.

Alles overziend heeft de school de problematiek rondom [leerling] onvoldoende systematisch en planmatig aangepakt. De school heeft onvoldoende invulling gegeven aan haar regiefunctie op basis van het passend onderwijs. De Commissie oordeelt daarom dat verweerder niet in

redelijkheid tot de conclusie heeft kunnen komen dat zij niet kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] en heeft daarmee niet kunnen besluiten tot verwijdering.

7. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

Vastgesteld te Utrecht op 26 september 2024 door prof. dr. mr. R. van Schoonhoven, voorzitter, drs. W.D. Hajonides van der Meulen en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. J. Nikkels, secretaris.

prof. dr. mr. R. van Schoonhoven
Voorzitter

mr. J. Nikkels
secretaris

¹ Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

² Dit volgt onder andere uit adviezen van de Geschillencommissie passend onderwijs van 14 oktober 2021 (nummer 2021012805), 8 juli 2021 (nummer 2021009043) en 22 april 2022 (nummer 24091).

³ Artikel 40 lid 1 Wet op het primair onderwijs (WPO).